

W NUMERZE:

str. 3

MARIA ROMANOWSKA-ZADROŻNA
**POWRÓT DO WROCŁAWIA
OBRAZU *STUDIUM CHMUR*
FRIEDRICHA PHILIPPA REINHOLDA**

str. 6

PIOTR OGRODZKI
STRACONY ZABYTEK

str. 8

DARIUSZ KACPRZAK,
ANNA SACIUK-GĄSOWSKA
**POZA KANONEM AWANGARDY.
ZBIORY JULIANA I KAZIMIERZA
BARTOSZEWICZÓW**

str. 13

MARZENA JAWORSKA
**MUZEUM POCZTY I TELEKOMUNIKACJI
WE WROCŁAWIU**

str. 20

HANNA ŁASKARZEWSKA
WYSPIAŃSKI NIEZNANY

str. 22

OPRAC. MONIKA BARWIK
KATALOG STRAT

str. 27

OPRAC. MARIA ROMANOWSKA-
ZADROŻNA
**KATALOG STRAT WOJENNYCH
1939-1945**

str. 28

ZBIGNIEW HAUSER
**ZAPOMNIANE POLSKIE
REZYDENCJE NA UKRAINIE (I)**

str. 32

ANDRZEJ MAŁYSZKO
SZAFA

str. 34

ANDRZEJ SKOCZYŁAS
ZOBACZONE, ZAUWAŻONE

str. 36

JANUSZ MRÓZ
RZEŻBA SALWADORA DALI

str. 38

PIOTR OGRODZKI
**NOWOCZESNE TECHNIKI
W OCHRONIE ZABYTEKÓW**

str. 39

WOJCIECH PACZUSKI
**PRAWO WSPÓLNOTOWE.
PRAWO AUTORSKIE W OBROTCIE
DZIEŁAMI SZTUKI**

str. 42

MIROŚLAW BARWIK
**ZAGINIONE MUMIE FARAONÓW.
MUMIA Z ATLANTY**

str. 45

WŁADYSŁAW BIAŁEK
O KSIĄŻKACH...

str. 46

OPRAC. BARBARA KALETĄ
**INTERPOL. NAJBARDZIEJ
POSZUKIWANE DZIEŁA SZTUKI**

Friedrich Philipp Reinhold, *Studium chmur*. Fot. Jacek Miler

MARIA ROMANOWSKA-ZADROŻNA

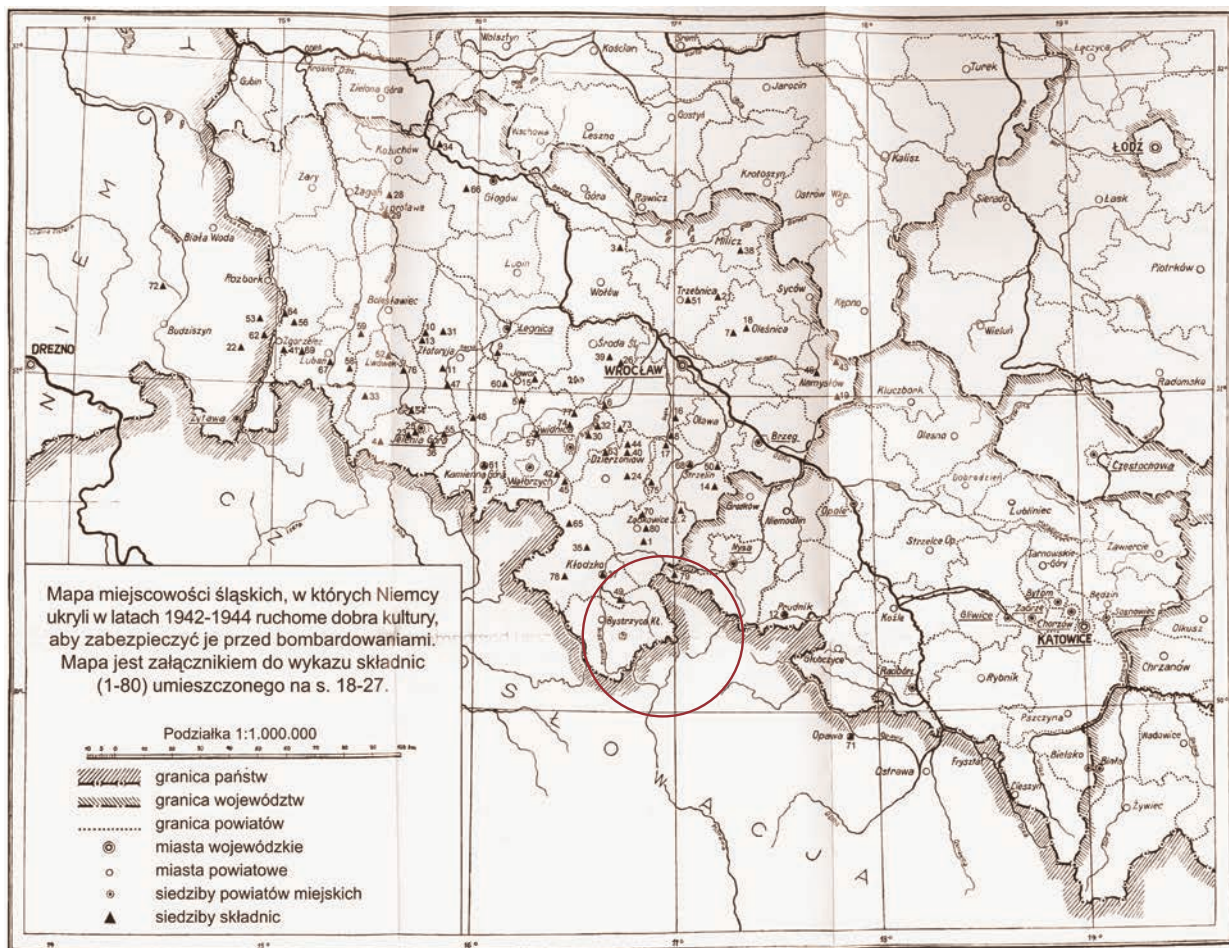
POWRÓT DO WROCŁAWIA OBRAZU *STUDIUM CHMUR* FRIEDRICHA PHILIPPA REINHOLDA

Gdy do paryskiego antykwariatu został przyniesiony niewielki obraz, naklejki znajdujące się na odwrocie starej ramy zaniepokoiły właściciela salonu tak dalece, że postanowił poinformować o tym francuską policję.

Wniedługim czasie wiadomość trafiła do Polski i została przekazana Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego. *Francuzi twierdzą, że mają naszą stratę wojenną* – informowała na gorąco Komenda Główna Policji, cytując kolegów z Paryża – *ponieważ na obrazie znaleźli napis Breslau*.

Dziełem przyniesionym do wyceny było niewielkie, bo liczące zaledwie 24 x 33 cm, *Studium chmur* malowane olejno na płótnie, które wyszło spod pędzla niemieckiego malarza doby romantyzmu Friedricha Philippa Reinholda (1779-1840). Urodził się on w Gerze, handlowym mieście, położonym na

południowy wschód od Lipska, w rodzinie o silnych tradycjach artystycznych. Jego ojciec Johan Friedrich był portrecistą, młodszy o rok brat Heinrich – współtwórcą romantycznego pejzażu, a jego syn, też Heinrich, w przyszłości został również malarzem. Friedrich Philipp studiował w Dreźnie, a później z bratem we Wiedniu. Na jego artystyczną drogę miała wpływ przyjaźń ze sławnym niemieckim pejzażystą Casparem Davidem Friedrichem, sztandarową postacią niemieckiego romantyzmu. Prace Friedricha Philippa znalazły się w zbiorach rodzinnej Gery, w Berlinie, Erfurcie, Hamburgu, Lipsku, Weimarze i Wiedniu. Zmarł w stolicy Austrii w 1840 r.

Mapa przedstawiająca rozmieszczenie składnic na Dolnym Śląsku. Źródło: Jerzy Gębczak, *Losy ruchomego mienia kulturowego i artystycznego na Dolnym Śląsku w czasie drugiej wojny światowej*, Wrocław 2000

negocjacje w celu odkupienia obrazu. Delegowany do Paryża kustosz Muzeum Narodowego we Wrocławiu Piotr Łukasiewicz potwierdził autentyczność dzieła. W wyniku negocjacji udało się obniżyć cenę pejzażu. W efekcie w stolicy Francji została podpisana umowa między Muzeum Narodowym we Wrocławiu i właścicielem obrazu. *Studium chmur* odkupione za ponad 2 tysiące euro mogło już zostać przewiezione do kraju.

Oficjalne przekazanie obrazu Friedricha Philippa Reinholda, zaginionego na skutek II wojny światowej, nastąpiło 23 czerwca 2008 r. Minister kultury i dziedzictwa narodowego Bogdan Zdrojewski przekazał odzyskane dzieło sztuki na ręce Mariusza Hermansdorfera, dyrektora Muzeum Narodowego we Wrocławiu. Przez jakiś czas będzie ono eksponowane na sztalugach w osobnej sali, a później znajdzie swoje miejsce na wystawie stałej wśród eksponatów sztuki zachodnioeuropejskiej.

Kościół w Kamieńcu Ząbkowickim na starej rycinie. Fot. Internet